

*"Consiliul Superior al
Magistraturii este garantul
independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

ROMÂNIA

**CONSILIUL SUPERIOR AL
MAGISTRATURII
PLENUL**

HOTĂRÂREA nr. 318
din 24 aprilie 2012

Consiliul Superior al Magistraturii a fost sesizat cu privire la mai multe probleme ivite în legătură cu participarea judecătorilor și procurorilor în calitate de membri ai birourilor electorale la alegerile pentru autoritățile administrației publice locale din anul 2012.

În acest context, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a dezbătut problema incompatibilității între participarea judecătorilor și procurorilor la birourile electorale și exercitarea de către aceștia, în aceeași perioadă, a atribuțiilor specifice funcției de judecător sau procuror, precum și pe cea referitoare la posibilitatea de a include în lista magistraților care participă la tragerea la sorți pentru desemnarea președinților și locțiitorilor birourilor electorale doar o parte dintre judecătorii și procurorii care și-au exprimat acordul în acest sens.

Potrivit art. 125 alin. (3) și art. 132 alin. (2) din Constituția României, republicată, funcțiile de judecător sau procuror sunt incompatibile cu orice alte funcții publice sau private, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr. 141 B, Sector 6
Tel: 3116900; Fax: 3116901
Web: www.csm1909.ro

**"Consiliul Superior al
Magistraturii este garantul
independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)**

Aceste dispoziții constituționale sunt preluate în art. 5 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care statuează că „funcțiile de judecător, procuror, magistrat-asistent și asistent judiciar sunt incompatibile cu orice alte funcții publice sau private, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior, precum și a celor de instruire din cadrul Institutului Național al Magistraturii și al Școlii Naționale de Grefieri, în condițiile legii.”

În același timp, pentru judecători și procurori sunt instituite mai multe interdicții de a avea anumite calități sau de a desfășura unele activități (art. 7 alin. (1), art. 8, art. 9 și art. 10 din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, art. 102 și art. 103 din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare).

Pe de altă parte, incompatibilitatea judecătorului sau procurorului de a exercita în anumite cauze atribuțiile specifice acestor funcții își are sediul materiei în Codul de procedură civilă (art. 25 – 27), Codul de procedură penală (art. 46 – 49) și în Legea nr. 161/2003, cu modificările și completările ulterioare (art. 105 și art. 106).

Niciuna dintre aceste dispoziții constituționale și legale nu reglementează expres o incompatibilitate pentru judecători și procurori, de a participa la birourile electorale, dimpotrivă, legile electorale permit sau impun participarea magistraților în aceste birouri.

Astfel, în conformitate cu art. 36 alin. (1) din Legea nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, din Biroul Electoral Central fac parte și 7 judecători ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar, potrivit art. 24 alin. (5) din aceeași lege, desemnarea președintelui și locțiitorului biroului electoral de circumscripție „se face, prin tragere la sorți, dintre magistrații și ceilalți juriști existenți în județ sau în municipiul București”.

Pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, Biroul Electoral Central are în componență și 5 judecători ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, fiecare birou electoral de circumscripție are în componență, printre alții, câte 3 judecători desemnați prin tragere la sorți dintre judecătorii în exercițiu ai tribunalului, în timp ce președintele și locțiitorul oficiului electoral sunt judecători desemnați dintre judecătorii în exercițiu ai judecătoriei sectorului (art. 14 alin. (1) și art. 16 alin. (1), (2) și (7) din Legea nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare). De asemenea, în conformitate cu art. 19 alin. (2) din aceeași lege, președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare și locțiitorii acestora sunt desemnați prin tragere la sorți, „dintre magistrați sau alți juriști existenți în județ sau în municipiul București”.

În fine, pentru alegerea Președintelui României, din componența Biroului Electoral Central fac parte și 5 judecători ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, fiecare

**"Consiliul Superior al
Magistraturii este garantul
independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)**

birou electoral județean și fiecare birou electoral al sectorului municipiului București are în componență, printre alții, câte 3 judecători, în timp ce biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate este constituit, printre alții, din 3 judecători în exercițiu ai Tribunalului București (art. 16 alin. (1), art. 18 alin. (1) și art. 20 alin. (1) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, republicată).

Toate aceste reglementări în materie electorală impun sau permit participarea judecătorilor și procurorilor în birourile electorale, fără a reglementa vreo incompatibilitate cu exercitarea atribuțiilor specifice funcției de judecător sau procuror, decurgând din exercitarea atribuțiilor specifice materiei electorale în cadrul birourilor electorale.

În același timp, regimul incompatibilităților judecătorilor și procurorilor este unul special, de strictă interpretare și aplicare, cazurile de incompatibilitate fiind doar cele expres și limitativ prevăzute de lege.

Pe aceste premise, constatând că participarea judecătorilor și procurorilor la birourile electorale este impusă sau, după caz, permisă de dispozițiile legale în materie electorală, și, în același timp, nu este reglementată expres o situație de incompatibilitate decurgând din această participare, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii consideră că, de lege lata, nu este reglementat un caz de incompatibilitate între participarea magistraților la birourile electorale și activitatea specifică funcției de judecător sau procuror.

Luând în analiză problema referitoare la posibilitatea de a include în lista magistraților care participă la tragerea la sorți pentru desemnarea președinților și locțiitorilor birourilor electorale doar o parte dintre judecătorii și procurorii care și-au exprimat acordul în acest sens, Plenul constată că dispozițiile legale în materie electorală, la care s-a făcut referire în cele ce preced, consacră fie obligativitatea constituirii birourilor electorale cu un anumit număr de judecători, fie posibilitatea de a fi desemnați judecători și procurori în birourile electorale, fără a impune un număr minim al acestora.

Tocmai în această ultimă situație se ridică problema supusă analizei, a cărei lămurire este necesară pentru se stabili dacă acordul exprimat de un judecător sau procuror de a fi desemnat în birourile electorale, determină obligația includerii acestuia în lista pentru tragerea la sorți, sau, dimpotrivă, creează doar o posibilitate de includere în această listă.

Art. 24 alin. (5) din Legea nr. 67/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, reglementând modalitatea de desemnare a președintelui biroului electoral de circumscripție și a locțiitorului acestuia, prevede că desemnarea se face, prin tragere la sorți, dintre magistrații și ceilalți juriști existenți în județ sau în municipiul București, lista magistraților care participă la tragerea la sorți fiind întocmită de către președintele tribunalului.

**"Consiliul Superior al
Magistraturii este garantul
independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)**

În mod asemănător sunt desemnați președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare și locțiitorii acestora la alegerile pentru alegerea Camerei Deputaților și Senatului (art. 19 alin. (2) din Legea nr. 35/2008, cu modificările și completările ulterioare).

Prin urmare, în aceste ipoteze, judecătorii și procurorii pot fi desemnați în calitate de președinți sau locțiitori la birourile electorale, legea neprevăzând însă dacă în lista magistraților care participă la tragerea la sorți trebuie incluși toți judecătorii și procurorii care și-au exprimat acordul în acest sens sau dacă pot fi nominalizați doar o parte dintre aceștia.

Tocmai din lipsa unei mențiuni exprese în sensul vreunei obligații de includere în listă a tuturor magistraților care își exprimă acordul și din faptul că atribuția întocmirii acestei liste revine președintelui tribunalului, rezultă că legea nu instituie o obligație de includere în listă a tuturor magistraților care și-au exprimat acordul de participare în birourile electorale.

Această soluție este firească întrucât, la întocmirea listei, trebuie să se țină seama de situația concretă a fiecărei instanțe sau parchet, astfel încât să fie asigurată funcționarea normală a acestora și în perioada derulării procesului electoral, prin evitarea posibilității perturbării activității ca urmare a desemnării unui anumit număr de judecători sau procurori în birourile electorale.

Mai mult, asigurarea bunei funcționări a instanțelor și parchetelor reprezintă chiar o obligație legală pentru conducătorii instanțelor și parchetelor, consacrată expres în cazul instanțelor și implicit pentru parchete.

Astfel, în conformitate cu art. 46 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „președinții și vicepreședinții instanțelor judecătorești iau măsuri pentru organizarea și buna funcționare a instanțelor pe care le conduc și, după caz, a instanțelor din circumscripțiile acestora, (...)”, iar potrivit art. 92 alin. (3) și (4) din aceeași lege „procurorii generali ai parchetelor de pe lângă curțile de apel și prim-procurorii parchetelor de pe lângă tribunale exercită și atribuții de coordonare și control al administrării parchetului unde funcționează, precum și al parchetelor din circumscripție” iar „prim-procurorii parchetelor de pe lângă tribunalele pentru minori și prim-procurorii parchetelor de pe lângă judecătorii exercită și atribuții de administrare a parchetului”.

În aceste condiții, Plenul consideră că președinții instanțelor sau conducătorii unităților de parchet, în vederea asigurării condițiilor optime de desfășurare a activității în instanțe și parchete, pot include în lista magistraților care participă la tragerea la sorți doar o parte dintre magistrații care își exprimă acordul în acest sens.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 133 alin. (5) și (7) din Constituția României, republicată, și ale art. 29 alin. (4) Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret,

*"Consiliul Superior al
Magistraturii este garantul
independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1 - De lege lata, nu este reglementat drept caz de incompatibilitate participarea magistraților la birourile electorale cu activitatea specifică funcției de judecător/procuror.

Art. 2 - Președinții instanțelor/conducătorii unităților de parchet, în vederea asigurării condițiilor optime de desfășurare a activității în instanțe și parchete, pot include în lista magistraților care participă la tragerea la sorți doar o parte din magistrații care își exprimă acordul în acest sens.

Data în București, la 24 aprilie 2012

**PREȘEDINTE
JUDECĂTOR ALINA NICOLETA GHICA**